

2022 YILI ÖLÇME DEĞERLENDİRME KAPSAMINDA İYİLEŞTİRME RAPORU

2022 Yılı Bazında Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Uygulamalar

Her ne kadar fakültemiz ve bölümümüzde ölçme ve değerlendirme genellikle vize ve final sınavları çerçevesinde ağırlıklı olarak çoktan seçmeli testler ve yazılı yoklama ölçme araçlarıyla yapılıyorsa da STAR akreditasyon sürecinin başlamasının akabinde ölçme ve değerlendirme çerçevesinde bilgi, beceri ve yetkinlikler temel başlıkları göz önünde bulundurularak ilk sınıflarda bilgi ve becerilerin geliştirilmesi ve son yıllarda ise yetkinliklerin gözlemlenmesi anlayışı benimsenmiştir. Bu çerçevede birinci ve ikinci sınıflarda bilgi yoğunluklu dersler, üçüncü ve dördüncü sınıflarda ise kazanılan bilgi ve becerilerin temel yetkinliklere dönüştürülmesine yönelik dersler tercih edilmiş ve ilgili derslerin ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde bu yetkinliklerin ölçülebilmesi adına çoktan seçmeli testler ve yazılı yoklama usulü ölçme araçlarının dışında ödev, sunum, tartışma, proje gibi uygulamalar derslerin öğretim elemanlarına tavsiye edilmiştir.

Star tarafından tanımlanan “Alanıyla ilgili kuramsal ve olgusal bilgiye sahiptir”, “Alanıyla ilgili öğrenme yetkinliğine sahiptir” ve “Alanıyla ilgili yetkinliklere sahiptir” çıktıları, temel olarak öğretim planında yer alan temel alan, uzmanlık alan ve tamamlayıcı derslerin öğrencilere 4 yıllık Uluslararası İlişkiler bölümü öğrenimleri sürecinde verilmesiyle gerçekleşmektedir. Öğrencilerin aldıkları derslerde edindikleri kuramsal ve olgusal bilgilerin ara sınav ve final sınavı yoluyla ölçme ve değerlendirme sürecine girmesiyle öğrencilerin alana ilişkin öğrenme yetkinliklerine sahip olup olmadıkları tespit edilmektedir. Uluslararası İlişkiler Bölümü öğretim planı hazırlanırken, öğrencilerin belli yetkinliklere sahip olmasını ön planda tutarak, alan yeterliliklerini sağlayacak temel ve uzmanlık derslerinin yanı sıra ulusal-bölgesel düzeyde akran uluslararası ilişkiler öğretim planları incelenmekte, iç ve dış paydaşlardan gelen geri bildirimler dikkate alınmakta ve bölüm toplantıları üzerinden çağdaş uygulamalara ilişkin değerlendirmeler yapılmaktadır. Böylelikle mezunlarımızın öncelikle Dışişleri Bakanlığı olmak üzere uluslararası kuruluşlar, kamu ve özel sektörde çalışmalarını sağlayacak altyapıya sahip olmaları hedeflenmektedir.

“Alanıyla ilgili bilişsel ve uygulama becerisine sahiptir” ve “Alanıyla ilgili bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme yetkinliğine sahiptir” çıktılarının gerçekleştirilmesinin

göstergeleri; derslerde teorik olarak yapılan anlatının, ödev, bireysel ve toplu yapılan öğrenci sunumları ve öğrenilen bilgilerin sınavlarda uygulamasının sorulması usulleridir.

“Alanıyla ilgili iletişim ve sosyal yetkinliğe sahiptir” çıktısını karşılayan unsurların başlıca müfredattaki derslerin ders planlarında öğrenci sunumlarını öngören derslerde yapılan öğrenci sunumları, Gönüllülük Çalışmaları dersi kapsamında gerçekleştirilen gönüllü projeler ve çalışmalar olduğu söylenebilir.

STAR akreditasyon süreciyle birlikte 2022 yılı içerisinde öğrencilerin yukarıda belirtilen belli çıktı hedeflerine ulaşabilmeleri adına belli bir sistematik içerisinde gerek ders anlatımında gerek ölçme ve değerlendirmede iyileştirmeler ve daha kapsayıcı uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Öncelikle bölümün %30 İngilizce bir program haline gelmiş olması nedeniyle alanın gerektirdiği dil yetkinliğinin dili öğrenme ve kullanma becerileri kapsamında geliştirilmesi amacıyla “Mesleki Yabancı Dil I-II-III-IV, İngilizce Yazışma I-II, Sunum Teknikleri I-II” dersleri öğretim planında yer almaya devam ederken dersin verilmesi ve ölçme ve değerlendirmede uygulama yapılması hususunda öğretim elemanlarına tavsiyede bulunulmuştur.

Ayrıca öğretim planında yer alan dersler arasında ağırlıklı olarak Sunum Teknikleri I-II, Sosyal Bilimlerde Yöntem, Güncel Uluslararası Sorunlar, Diplomatik Yazışma I-II gibi derslerde yerine göre öğrenciler, sunum/ödev hazırlama, öğrenilen bilgileri uygulamaya yönlendirilmiştir. Bu gibi derslerin bir kısmında ölçme değerlendirme açısından %40 Ara sınav yerine %20 Öğrenci Sunumu-%20 Ödev Hazırlama sistemin uygulanmaktayken (Güncel Uluslararası Sorunlar dersi gibi), diğer bir kısmında da dersin sınav soruları öğrenilen bilgiyi kullanmayı gerektirmektedir (Diplomatik Yazışma dersinin sınavında yazışma örneği yazılması ya da Sosyal Bilimlerde Yöntem dersinin sınavında örnek atıf ve alıntı yapılması gibi). Böylelikle ölçme değerlendirmede öğrencinin bizatihi dersle alakalı konuyu gerek yorumlaması gerek uygulama yapması yoluyla daha iyi kavramasına imkan tanınmaktadır.

Gönüllülük Çalışmaları dersinde ise öğrenciler gruplara ayrılarak ilgili grupta lider ya da grubun bir üyesi olarak çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Böylelikle liderlik, bireysel ve bir ekibin üyesi olarak çalışabilme, sosyal ve iletişim becerilerini geliştirebilme konusunda birtakım yetkinlikler kazanmaktadır. Bu yetkinlikler ise öğrencilerin

gerçekleştirdiği projeler yoluyla ölçülebilmektedir. Bu ders kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler rapor olarak hem bölüm ve fakülte internet sitelerinde yayınlanmakta hem de faaliyetler bölüm sosyal medya hesaplarında paylaşılmaktadır.

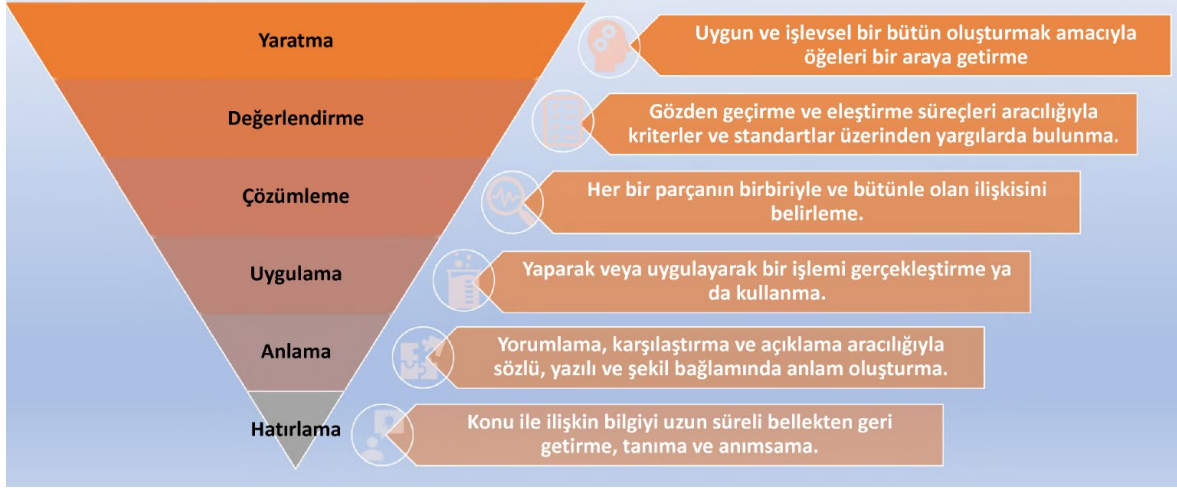
2022 yılına bakıldığında ölçme değerlendirme bir sistematik içerisinde çoktan seçmeli testler ve yazılı yoklama usullerinin yanı sıra ödevler, sunumlar, tartışma ve projeler gibi yolların da uygulanması bazı dersler nezdinde söz konusu olmuştur. Diğer derslerin öğretim üyelerine de farklı ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanılması hususu teşvik edilmiştir. 2022 yılı itibariyle farklı ölçme değerlendirme yöntemlerinin genişletilmesinin dışında iyileştirmeye konu olacak bir eksiklik görülmemiştir. Bu sene itibariyle Dekanlık tarafından ölçme değerlendirme kullanılacak kağıtlar için matbu bir sınav kağıdı formatı oluşturulmuş ve yapılan çoktan seçmeli ve yazılı yoklama usulü sınavlar bu örnek üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Derslerde yapılan uygulamalara ve ölçme değerlendirme usullerine daha detaylı olarak ubys.comu.edu.tr adresindeki eğitim planı sekmesinden ulaşılabilmektedir.

2023 Yılında Ölçme Değerlendirmeye İlişkin İyileştirmeler

2023 yılına ilişkin iyileştirmeler yukarıda da belirtildiği üzere ölçme değerlendirme öğrenme sürecini daha etkili bir şekilde ölçmeyi amaçlayan farklı ölçme yöntemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması yönünde gerçekleştirilmiştir. Ders içerisinde öğrenciye uygulama imkanı tanıyan derslerin sayısının artırılması da bu kapsamda gerçekleştirilen uygulamalardandır. Ayrıca taslak bir ders izlencesi oluşturularak bölüm öğretim elemanlarının verdikleri derslerin başlangıcında bir plan dahilinde derslerin ele alındığını bu izlencelerle öğrencilere ifade etmeleri istenmiştir. Böylelikle öğrencilerin derste ele alınacak konuların takibi, ders planına hakimiyeti ve dersin kapsamına dair farkındalığının artırılması ve ölçme değerlendirme aşamasında konulara daha bilinçli yaklaşımları hedeflenmektedir. 2023 yılına ilişkin nihai iyileştirme ise ölçme değerlendirme “Bloom Bilişsel Alan Sınıflandırması” olarak adlandırılan, aşağıdaki görselde verildiği üzere tabandan tavana öğrenme çıktı düzeyinin ölçülmesinde “Hatırlama, Anlama, Uygulama, Çözümleme, Değerlendirme, Yaratma” düzeylerini de kapsayacak nitelikte ölçme sistemlerinin uygulanmasını sağlamaya yönelik çalışmalardır.

Bloom Bilişsel Alan Sınıflaması



Bilişsel alan sınıflamasına göre öğrenme çıktılarında yer alabilecek fiiller

Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
sıralamak, listelemek, tanımlamak, tarif etmek, tekrarlamak, sunmak, söylemek, ana hatlarıyla belirtmek, sınıflandırmak, anlatmak, belirtmek, ifade etmek, saymak, eşleştirmek, adlandırmak	ilişkilendirmek, değiştirmek, ayırt etmek, tahmin etmek, sınıflandırmak, açıklık getirmek, kestirmek, izah etmek, genelleştirmek, yorumlamak, örnekle açıklamak, çıkarımda bulunmak, özetlemek	uygulamak, hesaplamak, değiştirmek, tercih etmek, karar vermek, sergilemek, keşfetmek, çalıştırmak, kullanmak, göstermek, uyarlamak, hazırlamak	parçalara ayırmak, şekil çizmek, ayırım yapmak, göstermek, çıkarımda bulunmak, işaret etmek, çözümlenmek, test etmek, eleştirmek, sorgulamak, çıkarsamak	karşılaştırma, sonuca ulaşmak, eşleştirmek, değerlendirmek, yargılamak, hüküm vermek, değer biçmek, düzeltmek, eleştirmek, ispatlamak, doğrulamak, ölçmek, geçerliğini denetlemek, inandırmak	birleştirmek, planlamak, üretmek, değiştirmek, yeniden düzenlemek, yaratmak, tasarlamak, formüle etmek, inşa etmek, organize etmek, geliştirmek, ilişkilendirmek, yazmak

Bilişsel alan sınıflamasına göre soru kökleri ve ölçme türleri

Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Kim Ne Ne zaman Nerede Hangisi	Kaç/ Ne kadar Hangi sırada Nasıl Ne açıdan Ne tür farklar var Açıklayınız Sonuç ne olurdu	Nasıl çözersiniz Nasıl kullanılır ...yoluyla gösterin ...deneyini yapınız Neler kullanılır Hangi yöntemi/yaklaşımı kullanırsınız	Neden/Niçin Aralarında ne tür ilişkiler var Nasıl sınıflandırılabilir Çizelgesini oluşturunuz Hangi parçalardan oluşur	Kime/neye göre Neden doğru/yanlış Siz olsaydınız... Ölçütlerimiz ne olmalı Geçerliği nedir Nasıl ispatlarız Niçin böyle	Üretebilir misiniz Nasıl bir plan uygulayabiliriz Tasarım oluşturun Kısa film çekin Web sayfası hazırlayın Makale yazın Resim çizin
Çoktan Seçmeli Boşluk Doldurma Doğru-Yanlış Kısa- cevaplı sorular	Çoktan Seçmeli Boşluk Doldurma Doğru-Yanlış	Açık uçlu sorular Performans görevleri Rapor yazdırma Portfolyo	Açık uçlu sorular Performans görevleri Rapor yazdırma Portfolyo	Açık uçlu sorular Performans görevleri Rapor yazdırma Portfolyo	Açık uçlu sorular Performans görevleri Rapor yazdırma Portfolyo

Bu kapsamda ders veren ğretim elemanlarına bilişsel alan sınıflandırmasındaki hangi fiillerin soru kökünde yer alması gerektiği ve farklı bilişsel alanların ölçümünde ne gibi ölçme türleri kullanılabileceğine dair bilgilendirme yapılmış ve ölçme değerlendirmedeki uygulamalarını bu yönde şekillendirmeleri istenmiştir.